

РЕТРОСПЕКТИВА РОЗВИТКУ АВТОМАТИЗОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ СИСТЕМ В УПРАВЛІННІ

Протягом багатьох десятиліть людство вирішує задачу організації прибуткового бізнесу та управління ним. З ускладненням цієї задачі, яка пов'язана зі зростанням виробництва і, як наслідок, із концентрацією капіталу, наприкінці ХІХ і початку ХХ століття виникла суспільна потреба в узагальненні накопиченого досвіду і формалізації його у вигляді структурованих знань, доступних для вивчення та використання. Потреба в такій загальній універсальній теорії організаційного управління набула особливої гостроти й у контексті сучасних проблем, оскільки сьогорішнє інформаційне суспільство вимагає швидкого і вільного доступу до будь-якої інформації, а також можливості керування нею. З огляду на це, виникає необхідність аналізу людської діяльності щодо розробки і впровадження автоматизованих інформаційно-аналітичних систем управління у будь-яку галузь людської діяльності, що і є метою нашої статті.

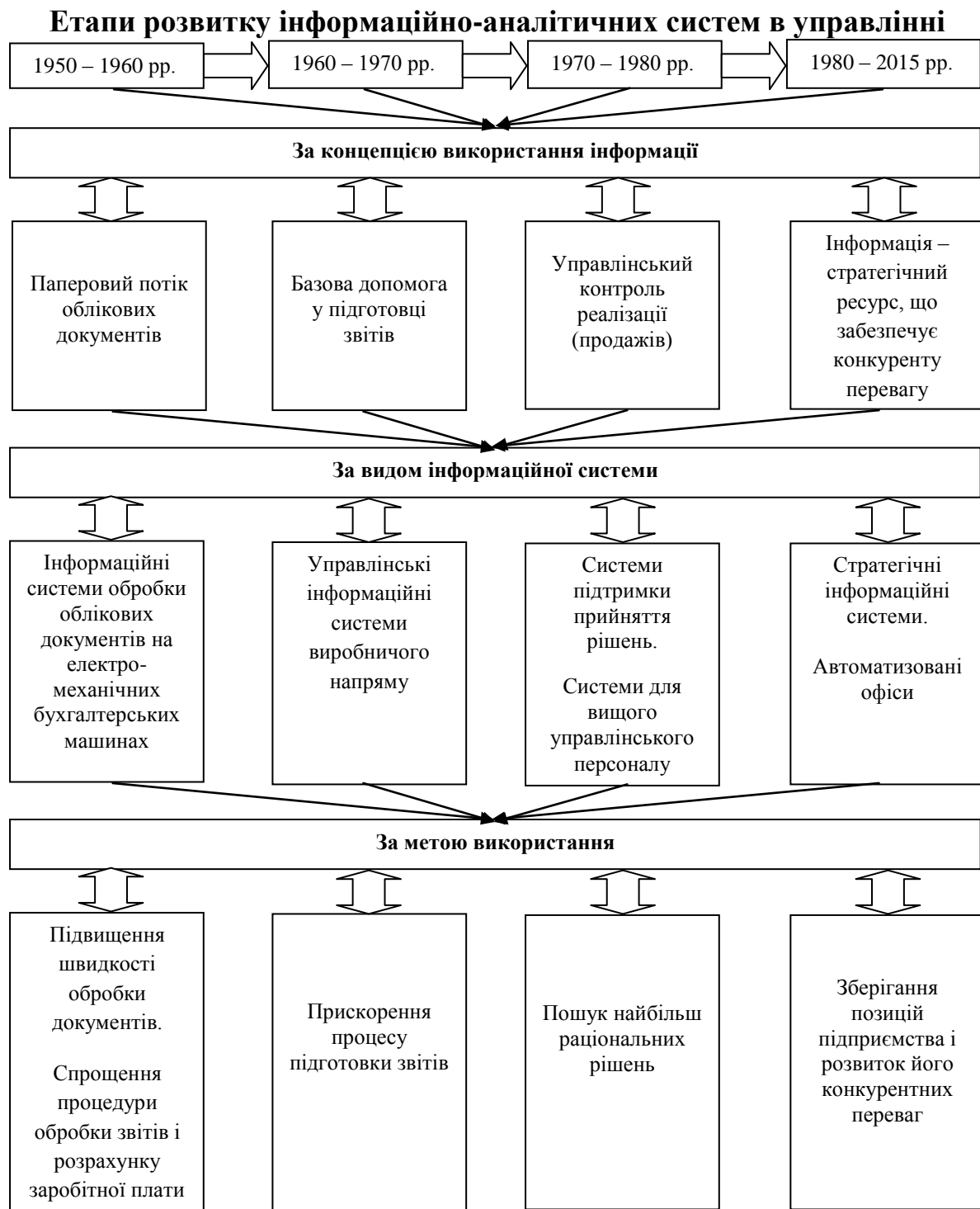
Дослідженням проблем розробки та впровадження автоматизованих інформаційно-аналітичних систем в управлінні виробничими процесами займалось широке коло дослідників, програмістів, науковців, серед них: Бобровський Д. І., Григор'єв М. Н., Коваленко О. О., Котов Е. М., Кузякін В. І., Львов М. С., Матвієнко О. В., Мотуз М. А., Паламарчук Є. А., Сергєєв В. І., Співаковський О. В., Старіков В. І., Титаренко Г. А., Трофімов В. В., Уваров С. А., Уотермен Д., Уткін В. Б., Целих А. М., Цивін М. Н., Чухарєв О. В., Щедролосьєв Д. Є. та інші.

Для того, щоб зрозуміти приблизну картину розвитку інформаційно-аналітичних систем у всьому світі пропонується розглянути основні етапи їх розробки та використання впродовж їх майже півстолітньої історії (схема 1).

Перші інформаційні системи з'явилися у 1950-х рр. Вони були призначені для обробки рахунків і розрахунку заробітної плати, а реалізовувалися на електромеханічних бухгалтерських рахункових машинах. Це приводило до деякого скорочення витрат і часу на підготовку паперових документів. Шістдесяті роки знаменуються зміною відношення до інформаційних систем. Інформація почала застосовуватися для періодичної звітності за багатьма параметрами. Для цього організаціям знадобилось комп'ютерне устаткування широкого призначення, здатне обслуговувати безліч функцій, а не лише обробки розрахунків і нарахування зарплати. У 1970-х – початку 80-х роках інформаційні системи починають широко використовуватися як засіб управлінського

контролю, підтримуючий і прискорюючий процес ухвалення рішень. До кінця 80-х рр. концепція використання інформаційних систем змінюється. Вони стають стратегічним джерелом інформації і використовуються на всіх рівнях організації будь-якого профілю. Інформаційні системи цього періоду допомагають організації досягти успіху в своїй діяльності, створювати нові товари і послуги, знаходити нові ринки збуту, забезпечувати гідних партнерів, організовувати випуск продукції за низькою ціною.

Схема 1.

Проаналізувавши основні етапи еволюції автоматизованих інформаційно-аналітичних систем управління, можна сказати, що постійний розвиток суспільства та його інформатизація сприяли їх динамічному розвитку, збільшенню їх чисельності та новим підходам до їх проектування, оскільки такі системи цілком і повністю здатні модернізувати технологію управління, реалізуючи всі загальні функції менеджменту.

Список використаної літератури

1. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту : підручник / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – Вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. – К. : Академвидав, 2007. – 464 с.